

POVZETKI POROČIL

nevladnih organizacij, ki so sodelovale na Javnem razpisu za sofinanciranje projektov varstva okolja in ohranjanja narave v Mestni občini Maribor za leto 2025.

Skupaj je bilo razdeljenih 42.254,72 EUR.

Društvo Aktiviraj se	Vrednost sofinanciranja: 3.190,40 EUR
Projekt: DRUGA PRILOŽNOST	
Aktivnosti projekta »DRUGA PRILOŽNOST« so bile vezane na tematiko ponovne uporabe, reciklaže, samooskrbe in trajnostnega življenjskega sloga v Mestni občini Maribor. V sodobni družbi se vse bolj zavedamo pomena varovanje okolja in odgovorne rabe naravnih virov. Vsakodnevno proizvajamo ogromne količine odpadkov, ki obremenjujejo naravo in našo skupnost. Ena izmed učinkovitih poti do trajnostnega načina življenja so delavnice ponovne uporabe in dogodki izmenjave, ki združujejo ustvarjalnost, učenje in odgovornost do okolja. V okviru projekta smo uspešno izvedli 24 dogodkov in izdelali 200 kosov nosilnih vreč iz odpadnega tekstila, zbranega v Središču ponovne uporabe Ropotarnica. Vse delavnice so bile izvedene iz materialov ponovne uporabe. Aktivnosti smo izvajali na različnih lokacijah v Mariboru, javnih površinah, dogodkih, prireditvah, vzgojno izobraževalnih ustanovah. Pri izvedbi dogodkov so sodelovali prostovoljci in druge nevladne organizacije.	
Društvo Jasa	Vrednost sofinanciranja: 4.000 EUR
Projekt: NARAVA VE (2)	
Projekt Narava ve (2) je bil namenjen otrokom, mladostnikom in njihovim mentorjem v šolah ter vrtcih, s ciljem krepitve odgovornega ravnanja z odpadki in razumevanja okoljskih tveganj. Sodelovalo je devet ustanov z 644 otroki in 45 mentorjev, ki so skozi ustvarjalne eko-delavnice raziskovali teme: krožno gospodarstvo, ponovna uporaba, divja odlagališča, hrup in svetlobno onesnaženje. Rezultati so bili predstavljeni v okviru Evropskega tedna mobilnosti, vsi udeleženci pa so prejeli eko-knjige <i>Narava ve</i>, zbornik idej za izvedbo učnih aktivnosti ter zaključno predstavitveno brošuro. Projekt povezuje izobraževalne ustanove, lokalno skupnost, medije in obči javnost ter trajno prispeva k razvoju okoljske kulture in ozaveščenosti med mladimi.	
Društvo Pupillam	Vrednost sofinanciranja: 3.100 EUR
Projekt: ZELENA JAPKA – KROG BREZ ODPADKOV – ZGLED, ZNANJE IN SKUPNOST	
Projekt »ZELENA JAPKA – krog brez odpadkov – zgled, znanje in skupnost« temelji na vsakodnevnih praksah naše zero waste trgovine Zelena jarka, ki smo jih nadgradili v strukturiran in ponovljiv program ozaveščanja in vključevanja skupnosti v zmanjševanje količine odpadkov iz gospodinjstev. Z našim delovanjem omogočamo občanom nakupovanje brez odpadkov – živila, čistila in sredstva za osebno nego lahko kupijo v rinfuzi ali v trajnostni embalaži iz stekla. Poleg tega že več let na Mali tržnici vodimo kotiček ponovne uporabe, kjer vsakdo lahko odda ali	

zamenja tekstil, knjige, igrače, opremo za dojenčke, gospodinjske pripomočke in druge manjše predmete.

S projektom smo dodali še delavnice, izmenjevalnice, obiske in dogodke, s katerimi smo javnosti približali pomen krožnega gospodarstva, ponovne uporabe in lokalnega sodelovanja. Zraven aktivnosti uporabnega značaja naše društvo izvaja tudi vodene ogleda in predstavitve izobraževalnega značaja tako za posameznike kot za skupine.

Društvo študentov naravoslovja

Projekt:
TUJERODNE INVAZIVNE VRSTE

Vrednost sofinanciranja:
3.212 EUR

Projekt se je začel s popisom in pregledom terena, pri čemer smo ugotovili, kje vse so se nahajale invazivne rastlinske vrste. Po opravljenem pregledu smo se lotili odstranjevanja, in sicer na Kalvariji ter na Mariborskem otoku. Odstranjevanje je potekalo ročno oziroma z mehanskim načinom odstranjevanja. Odstranjene dele rastlin smo nato na priporočene načine uničili oziroma jih odpeljali na pooblaščenata mesta.

Ukvarjali smo se tudi z ozaveščanjem o invazivnih vrstah – izvedli smo predavanje, promovirali projekt ter širili informacije o invazivnih vrstah na RTV SLO 1 in z izvajanjem delavnic za srednješolce. Sodelovali smo tudi pri aktivnosti *Vse živo v Stražunu*, ki je potekala na svetovni dan okolja. Ciljna skupina so bili vrtčevski in osnovnošolski otroci z družinami ter vzgojitelji.

Pripravili smo tudi e-brošuro, ki je dostopna širši javnosti.

Ekologi brez meja

Projekt:
ENKRAT NI NOBENKRAT – SPODBUJANJE PONOVNE UPORABE

Vrednost sofinanciranja:
3.225,80 EUR

V sklopu projekta smo za osnovne in srednje šole izvedli razpis za 5 brezplačnih izvedb debat na temo ponovne uporabe. Na razpis so se odzvale 3 šole - OŠ Tone Čufar in OŠ Prežihovega Voranca ter Srednja gradbena šola in gimnazija. Skupaj se je debat udeležilo 98 od 100 predvidenih učencev in dijakov.

Drug sklop aktivnosti je bila organizacija dogodka za spodbujanje ponovne uporabe med organizatorji dogodkov v Mariboru, kjer smo ciljni skupini predstavili ravno kar izdane Smernice za uvajanje sistemov ponovne uporabe: kozarcev, krožnikov in pribora, ki ponujajo praktična navodila, različne možnosti vzpostavitve sistemov ponovne uporabe ter predstavljajo ključne prednosti in okoljske kazalnike.

Z večimi organizatorji prireditve smo predstavili izzive, rezultate in odzive javnosti pri različnih zero waste prireditvah, in izkušnje s povratnimi kozarci iz konkretnih prireditvev (Zmešani festival, Maraton treh src) — ter bara BarCoda, kjer so jih pilotno uvedli za kavo za na pot.

Gobarsko društvo Lisička Maribor

Projekt:
ZAKLJUČEK MONITORINGA MESTNEGA PARKA

Vrednost sofinanciranja:
3670 EUR

V okviru projekta "Zaključek monitoringa mariborskega parka" je pomembna dolgoročna naravnost, racionalnost, enostavnost in normiranost. Pri popisih gliv smo beležili imena opaženih vrst gliv (dvotirno poimenovanje, vrstno ime in rodovno ime). Strokovno določanje gliv so opravljali strokovnjaki za določanje gob, determinatorji Gobarskega društva Lisička Maribor. Dve inventarizaciji gliv smo izvedli s študenti UM, Fakultete za naravoslovje in matematiko (FNM). Popise gliv smo posredovali tudi Gozdarskemu inštitutu Slovenije, v njihovo podatkovno bazo Boletus Informaticus. Prav tako smo javni interes izkazovali tudi s tem, da smo nove najdbe gliv v Sloveniji prijavili Mikološki zvezi Slovenije in jih na tak način

uvrstili v Seznam gliv Slovenije. V 5 letih monitoringa gliv smo na področju mariborskega parka katalogizirali okoli 450 vrst.

Ocenjujemo, da smo s svojim programom dosegli operativni cilj, to je spoznavanje gliv in okolja, v katerih živijo; dopolnjevanje ter oblikovanje predstave značilnih okolij v Sloveniji in gliv v teh okoljih (parkovni gozd, mešani gozd, travnik itd.); spoznavanje ponavljajoče se spremembe (vreme, letni časi) in spremembe, ki jih povzroča človek na glive; spoznavanje, kako so glive in ljudje, povezani med seboj ter z neživo naravo; spoznavanje, da glive živijo dlje kot ljudje; spoznavanje, da glive potrebujejo za življenje hrano, vodo in zrak, podobno kot druga živa bitja.

Dodatno ocenjujemo, da smo s svojim programom dosegli tudi splošne cilje, to je odkrivanje in spoznavanje žive in nežive narave, njene raznolikosti, povezanosti ter spremenljivosti; oblikovanje pozitivnega odnosa do živih bitij in narave kot celote, razvijanje odgovornega odnosa do okolja in spodbujanje interesa za varovanje narave; spoznavanje živih bitij in njihovih življenjskih okolij; odkrivanje in spoznavanje značilnosti domače pokrajine in življenja človeka v tej pokrajini ter razvijanje spoznanj o človekovem spreminjanju okolja; razvijanje pozitivnega odnosa do pokrajine, ki nas obdaja; razvijanje sposobnosti za lastno raziskovalno delo in osvajanje postopkov: opazovanje, razvrščanje, merjenje, eksperimentiranje, raziskovanje, sporočanje; organiziranje dela, spoznavanje pravil varnega dela; razvijanje spretnosti.

Inštitut za promocijo varstva okolja	Vrednost sofinanciranja: 4.000 EUR
Projekt: PRIROČNIK MODRO-ZELENIH UREDITEV ZA PREBIVALCE MARIBORA	
Vsebina našega projekta Priročnik modro-zelene ureditve za prebivalce Mestne občine Maribor se navezujejo na podpro prehoda v podnebno nevtralnost in prilagoditve na podnebne spremembe. Z zavedanjem, da mora vsak od nas nekaj storiti, smo v projekt vključili prebivalce Mestne občine Maribor preko FB. Želeli smo jim predstaviti zakonitosti delovanja modro-zelenih ureditev preko dveh spletnih predavanj, ki smo jih tudi posneli. Prvo predavanje je bilo na tematiko razumevanja modro-zelenih ureditev, za kar smo komunicirali z javnostjo meseca julija in avgusta in objavljali primere dobri praks. V komunikaciji se je izkazalo, da ljudje niso poznali pojma modro-zelena infrastruktura in prav tako ne pojma deževni vrt. Zato je toliko bolj pomembno, da smo pripravili dva, širšo in krajšo verzijo Priročnik modro-zelena infrastruktura za prebivalce Mestne občine Maribor in tako prikazali konkretne možnosti za ureditev zelenih vpojnih površin. Poleg tiskanih in e-gradiv ter predavanj smo fizično uredili 5 deževnih vrtov na parkirišču Koroška c. 160 s ciljem, da se konkretno pokažejo možnosti implementacije teh ukrepov v praksi.	

Kulturno umetniško društvo Coda	Vrednost sofinanciranja: 1.956,52 EUR
Projekt: VZPOSTAVITEV PRVEGA KAVCIJSKEGA SISTEMA ZA KAVO S SABO V MARIBORU	
KUD Coda je s projektom pomembno napredoval na zero waste poti. V Vetrinju BarCoda smo vzpostavili prvi kavcijski sistem za tople napitke v Sloveniji ter z zagotovljenimi sredstvi nabavili 150 steklenih lončkov za večkratno uporabo. Lončke iz Avstrije je dopolnila lokalna izdelava zaščitnih elastik, sistem pa je bil vzpostavljen v skladu s smernicami Ekologov brez meja. Začel je delovati 15. novembra, ob zaključku natečaja za haikuje na temo trajnosti, ki smo ga izvedli z založbo Pivec in zavodom Dve luni. Na natečaj je prispelo 146 del 71 avtorjev, sodelovale so tudi številne šole. Kavcijski sistem smo predstavili še na strokovnem dogodku Ekologov brez meja 26. novembra.	

Slovenska zveza za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo	Vrednost sofinanciranja: 3.900 EUR
Projekt: MARIBOR PRVI ZA ZAŠČITO NARAVE PRED OGORKI, NEVARNIMI ODPADKI IN PLASTIČNO EMBALAŽO	
Projekt je bil usmerjen v ozaveščanje o škodljivih vplivih tobačnih, nikotinskih in plastičnih odpadkov na zdravje in okolje ter v spodbujanje pravilnega odlaganja teh odpadkov. Izvedli smo 13 izobraževalnih delavnic za dijake srednjih šol ter 5 delavnic za krajevne skupnosti in mestne četrti. Udeležence smo poučili o škodljivem vplivu rabe tobačnih, nikotinskih in povezanih izdelkov ter o vplivu mikroplastike in onesnaževanja na naše zdravje in okolje. V okviru medijske kampanje smo pripravili informativne letake, plakate, objave na družbenih omrežjih, izobraževalni videoposnetek ter sodelovali z mediji. Ob Evropskem tednu zmanjševanja odpadkov smo organizirali strokovni posvet, na katerem so sodelovali strokovnjaki z različnih področij, ki so predstavili problematiko onesnaževanja s tobačnimi izdelki, nevarnosti mikroplastike, kako se lahko sami zaščitimo ter kakšni so evropski trendi varovanja okolja. Dogodek so spremljali tudi mediji.	
Slovensko odonatološko društvo	Vrednost sofinanciranja: 4.000 EUR
Projekt: MAVRIČNI JUNAKI 2	
Projekt Mavrični junaki 2 je vključeval terensko vzorčenje kačjih pastirjev na 18 lokacijah v Mariboru, razdeljenih na tekoče, stoječe in občasne vode. Vzorčenje je potekalo v treh terminih med junijem in septembrom 2025, sledila je laboratorijska analiza vzorcev ter laboratorijska in terenska delavnica za študente, člane društva in širšo javnost. Skupno je bilo določenih 30 vrst, od tega 5 novih v primerjavi z letom 2018. Izvedene so bile tudi delavnice za osnovnošolske otroke v povezavi z Zvezo prijateljev mladine in dogodek za vrtčevske otroke in njihove starše »Vse živo v Stražunu«, izdelani pa so bili promocijski materiali, kot so mini atlas, beležke in nalepke.	
Zavod Igrišče Maribor	Vrednost sofinanciranja: 4.000 EUR
Projekt: VARUHI OKOLJA	
Zavod Igrišče že petnajsto leto na območju Malega betnavskega gozda soustvarja kakovostnejše bivalne pogoje, igrivo izobražuje o sonaravnem odraščanju najmlajših članov skupnosti in opozarja na nujnost zdravega življenjskega okolja za zdrav razvoj otrok. S projektom »Varuhi okolja« smo želeli prispevati k razvoju solidarnosti in medsebojne pomoči v skupni skrbi za varovanje okolja. Zasledovali smo cilje vključevanja prebivalcev lokalne skupnosti k urejanju in skrbi za varovanje okolja in ohranjanja narave. Z aktivnostmi igrivega izobraževanja otrok in mladih stremimo k življenju v družbi, ki bo z viri gospodarna, zeleno usmerjena in podnebno odporna. V obdobju med 1. aprilom in 20. oktobrom smo izvedli veliko akcijo čiščenja in urejanja Malega betnavskega gozda, delavnice igrivega in ustvarjalnega izobraževanja otrok, mladih in mladih družin o urbanem vrtnarjenju in skrbi za prstoživeče živali, 2 večja dogodka spoznavanja domačih živali ter zaključno prireditev. Praznovali smo Svetovni dan Zemlje, Svetovni dan čebel in Svetovni dan varstva živali. Naučili smo se, s katerimi rastlinami, drevesi in živalmi si delimo prostor, zakaj in kako jim pomagati ter kako smo lahko še bolj odgovorni in spoštljivi do okolja, ki ga bodo podedovali naši najmlajši. Projekt smo zaključili z dogodkom, ki je združil delavnice vrtnarjenja in izdelovanja ptičjih krmilnic ter izmenjevanje otroških oblačil in igrač v duhu spodbujanja ponovne uporabe in zmanjšanja odpadkov. Otrokom in mladim, ki so v letošnjem letu izkazali prav posebno skrb in odgovornost do okolja in narave in pomembno prispevali k širjenju vrednot spoštljivega odnosa do	

živiljenjskega prostora smo v okviru praznovanja obletnice programa Doživljajsko igrišče podelili priznanja.

Zveza prijateljev mladine Maribor

Projekt:

MANJ TEKSTILA – VEČ IDEJ

Vrednost sofinanciranja:
4.000 EUR

Projekt Trajnostno ravnanje s tekstilom je bil namenjen otrokom, mladostnikom, učiteljem, staršem, prostovoljcem in širši javnosti. Skozi delavnice ponovne uporabe tekstilnih materialov, izmenjevalnice oblačil, tematske počitniške programe ter razstave smo spodbujali ozaveščeno ravnanje z oblačili, trajnostno modo in kreativno uporabo tekstilnih ostankov. Programi so temeljili na izkustvenem in neformalnem učenju, medgeneracijskem sodelovanju ter vključevanju lokalne skupnosti. Otroci in mladostniki so pridobili praktična znanja o popravilih, predelavi in ustvarjanju, prostovoljci pa dragocene izkušnje pri delu z mladimi in okoljskih tematikah. Aktivnosti smo podprli z video in foto vsebinami ter promocijo na spletnih in družbenih omrežjih. Pričakovani učinki projekta so bili doseženi: večja okoljska ozaveščenost, spodbujanje trajnostne potrošnje, krepitev prostovoljstva ter širjenje dobrih praks v šolah in lokalni skupnosti. Projekt je okrepil zavest, da tudi majhna dejanja prispevajo k trajnostni spremembi in varovanju okolja.